

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	291-25/ 299671, 299463, 299851
Otsuse kuupäev	13.01.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Tallinna Kommunaalteenused OÜ vaidlustused riigihanke alusdokumentidele Transpordiameti riigihangetes „Lääne hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299671), „Ida-Viru hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299463) ja „Hiiu hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299851)
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Tallinna Kommunaalteenused OÜ, esindaja Kristel Rätsep
Vaidlustuse läbivaatamine	Hankija, Transpordiamet, esindaja Gertrud Suve Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta rahuldamata Tallinna Kommunaalteenused OÜ vaidlustused riigihanke alusdokumentidele Transpordiameti riigihangetes „Lääne hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299671), „Ida-Viru hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299463) ja „Hiiu hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299851).
2. Jätta Tallinna Kommunaalteenused OÜ menetluskulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 12.09.2025 avaldas Transpordiamet (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihangete „Lääne hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299671), „Ida-Viru hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299463) ja „Hiiu hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299851) (edaspidi Riigihanked) hanketeated ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi ka RHAD), sh hankepassid täiendavate selgitustega (edaspidi Hankepass).

2. 20.10.2025 esitas Tallinna Kommunaalteenused OÜ Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) vaidlustused riigihanke alusdokumentidele. Riigihangete seaduses (edaspidi RHS) § 190 lg 10 alusel liitis vaidlustuskomisjon vaidlustusajad 233-25/299851, 234-25/299463 ja 23525/299671 ühte menetlusse, vaidlustusajaks numbriga 233-25/299851, 299463, 299671 (edaspidi esimene vaidlustus).

Vaidlustuskomisjoni 14.11.2025 otsusega nr 233-25/299851, 299463, 299671 (edaspidi VAKO otsus) rahuldati esimene vaidlustus osaliselt ning kohustati Hankijat viima vaidlustatud Riigihangetes esitatud kvalifitseerimise tingimused pakkuja tehnilisele ja kutsealasele suutlikkusele kooskõlla õigusaktides ettenähtud nõuetega. Vastavalt RHS § 200 lg-le 4 jõustus VAKO otsus selles osas 25.11.2025.

Rahuldumata osas esitas Tallinna Kommunaalteenused OÜ kaebuse halduskohtule (haldusasi nr 3-25-4335).

3. 12.12.2025 laekusid vaidlustuskomisjonile Tallinna Kommunaalteenused OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) kolm vaidlustust eelnimetatud Riigihangete alusdokumentidele. Vaidlustaja taotleb Hankija kohustamist viima RHS-is sätestatud nõuetega kooskõlla Riigihangetes pakkuja tehnilisele ja kutsealasele suutlikkusele kehtestatud kvalifitseerimise tingimused (edaspidi Tingimus¹) osas, mis puudutab korrashoiutööde (hooldetööde) lepingute mahu määratlust.

Vaidlustuskomisjon liitis RHS § 190 lg 10 alusel vaidlustusajad 291-25/299671, 292-25/299463 ja 293-25/299851 ühte menetlusse, vaidlustusajaks numbriga 291-25/299671, 299463, 299851.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 18.12.2025 kirjaga nr 12.2-10/291 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustused läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 23.12.2025 ja neile vastamiseks 31.12.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Tallinna Kommunaalteenused OÜ**, põhjendab vaidlustusi järgmiselt.

5.1. Hankija seadis Riigihangetes esialgselt kvalifitseerimise tingimusena (Tingimus), et pakkujal peab riigihanke väljakuulutamisele eelneva 60 kuu jooksul olema nõuetekohaselt täidetud vähemalt üks järgmistest alternatiivsetest kogemusnõuetest:

- pakkujal on üks kuni kaks avalikult kasutatava tee ehitustööde lepingut, mille raames on kokku summeeritult ehitatud avalikult kasutatavat teed vähemalt 100 000 m² ulatuses; või

---

¹ Kuigi vaidlusalused kvalifitseerimise tingimused on vaidlustatud kõigis kolmes Riigihankes, on nad vaidlustatud osas identsed, mistõttu käesolevas otsuses on kasutatud ainsuse vormi - Tingimus.

- pakkujal on üks korrashoiutööde (hooldetööde) leping, mille raames on avalikult kasutatavatel teedel teostatud korrashoiutöid katkematult vähemalt 12 järjestikuse kuu jooksul teelõikudel kogupikkusega kokku vähemalt 450 km, sealhulgas on osutatud talihoole teenuseid seisunditasemel vähemalt 3.

5.2. 20.10.2025 esitas Vaidlustaja vaidlustuse vaidlustuskomisjonile. 14.11.2025 rahuldab vaidlustuskomisjon VAKO otsusega vaidlustuse osas, mis puudutas Tingimuses korrashoiutööde referentslepingute mõõtühikutes esitamist.

5.3. 04.12.2025 tegi Hankija Tingimuses järgmise muudatuse:

Pakkujal peab riigihanke väljakuulutamisele eelneva 60 kuu jooksul olema nõuetekohaselt täidetud vähemalt üks järgmistest alternatiivsetest kogemusnõuetest:

- pakkujal on üks kuni kaks avalikult kasutatava tee ehitustööde lepingut, mille raames on kokku summeeritult ehitatud avalikult kasutatavat teed vähemalt [---] m²² ulatuses; või

- pakkujal on üks korrashoiutööde (hooldetööde) leping, mille raames on avalikult kasutatavatel teedel teostatud korrashoiutöid katkematult vähemalt 12 järjestikuse kuu jooksul teelõikudel kogupikkusega kokku vähemalt [---]³ km, sealhulgas on osutatud talihoole teenuseid seisunditasemel vähemalt 3.

Seega oli Tingimuse muudatuse sisuks vaid kilomeetrites määratud mahu vähendamine, mitte vaidlustuskomisjoni otsuse täitmine.

5.4. 05.12.2025 esitas Vaidlustaja Hankijale päringu⁴, paludes esitada korrashoiutööde (hooldetööd) referentslepingute eeldatav maht ka ruutmeetrites, et huvitatud isikul oleks selge, kas tal on võimalust läbida Tingimuses seatud osalemise lävend.

Hankija vastas 11.12.2025, et lepingu Tingimusele vastavuse tõendamiseks tuleb pakkujal esitada tellija kinnitus, milles tööde tellija kinnitab, et lepingu raames teostati korrashoiutöid (hooldetöid) avalikult kasutatavatel teedel vähemalt 12 järjestikuse kuu jooksul teedel pikkusega vähemalt 430⁵ km (sh talihoole seisunditasemel vähemalt 3), koos andmetega lepingu täitmise tähtaja kohta ning et nimetatud leping täideti nõuetekohaselt. Pakkujal on õigus esitada ka referentsleping, milles mahuarvestus erineb käesoleva hanke (sh tulevase hankelepingu) mahuarvestusest. Juhul, kui tellija kinnitusel puudub hooldepiirkonna teede kogupikkus, esitab pakkuja hooldatud teede nimekirja, mille pikkust saab hankija kontrollida teeregistri andmete põhjal. Hankija eeldab, et teehooldajal on põhjalik ülevaade oma hooldepiirkonna teedest. Kui pakkujal selline ülevaade puudub, on tal võimalik esitada tellijale teabenõue või kontrollida hooldatavate teede pikkust ise teeregistrist aadressil: <https://teeregister.ee/reet/map>.

5.5. Vaidlustaja esitab RHS § 185 lg 2 p-i 1 alusel vaidlustuse RHAD-ile osas, milles see on vastuolus RHS-i nõuetega ning piirab Vaidlustaja õigust esitada Riigihangetes pakkumused. Vaidlustaja palub, et vaidlustuskomisjon kohustaks Hankijat viima vaidlustatud osas RHAD-i õigusaktidega kooskõlla selliselt, et Hankija määraks korrashoiutööde referentslepingute

---

² Nõutavad pindalad ruutmeetrites erinevad eri riigihangete RHAD-ides. Vastavalt riigihankes „Lääne hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299671) – 95 000 m², riigihankes „Ida-Viru hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299463) – 100 000 m² ja riigihankes „Hiiu hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299851) – 50 000 m².

³ Nõutavad pikkused kilomeetrites erinevad eri riigihangete RHAD-ides. Vastavalt riigihankes „Lääne hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299671) – 400 km, riigihankes „Ida-Viru hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299463) – 430 km ja riigihankes „Hiiu hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299851) – 245 km.

⁴ Vaidlustaja on esitanud 05.12.2025 samasisulised küsimused kõigis kolmes vaidlustatud Riigihankes. 11.12.2025 on Hankija andnud kõigis Riigihangetes küsimustele samasisulised vastused. Erinevad üksnes korrashoiutööde pikkused kilomeetrites.

⁵ Siin välja toodud Hankija vastus on esitatud riigihankes „Ida-Viru hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299463). Sõnumi ID: 1035706.

numbrilise mahu ka ruutmeetrites nagu see on määratud kilomeetrites ja samuti ehitustööde referentslepingute puhul ruutmeetrites.

5.6. Vaidlustajal on pikaajaline kogemus kõnealuses valdkonnas, kuid see kogemus on teiste riigihangete raames määratletud ruutmeetrites. Hankija kehtestatud Tingimus, milles on numbriliselt määratud korrashoiutööde (hooldetööde) lepingu maht vaid kilomeetrites, kuid mitte ruutmeetrites, on vastuolus RHS § 3 p-ides 1, 2 ja 3 sätestatud põhimõtetega.

5.7. Hankija ei ole täitnud VAKO otsust. Hankija vähendas kilomeetrites määratud numbrilist mahtu, kuid ei muutnud Tingimust selliselt, et Riigihangetes osalemise eelduseks olev Tingimus oleks läbipaistev ja arusaadav ka neile pakkujatele, kes omavad referentslepingutes mahtusid ruutmeetrites.

5.8. Hankija lisas vaid Tingimuste osasse „Tingimuse selgitus“ selgituse: [---] *Kui pakkuja ei esita tõendeid hooldatud piirkonna teede kogupikkuse kohta kilomeetrites, esitab pakkuja nimekirja hooldepiirkonna alla kuuluvatest teelõikudest ning hankija kontrollib lepingu vastavust kvalifitseerimistingimustele avaliku teeregistri andmete põhjal.* [---], kuid selgituse põhjal ei saa esitada pakkumust ruutmeetrites, sest Hankija ei ole määranud Tingimuses numbrilist mahtu ruutmeetrites.

5.9. Hankija kinnitus, et ta kontrollib teeregistrist andmete põhjal pakkuja vastavust Tingimustele, ei vasta riigihanke kontrollitavuse ja läbipaistvuse põhimõtetele. Pakkujal peab endal enne pakkumuste esitamist olema selgus, kas tal on üldse perspektiivi riigihankes osalemiseks.

5.10. Hankija väitel on mahtu on võimalik tuvastada avaliku registri kaudu. Sellest registrist ei ole võimalik saada kõiki vajalikke teede mahtusid (erinevad teelõigud jms, mis peaks hooldustööde hulka arvestama), vähemalt mitte isikul, kes igapäevaselt sellist registrit ei kasuta, nt Vaidlustaja. Seega on Hankija andnud ebaselge selgituse kvalifitseerimise mahu määramise ja kontrolli osas, mida Vaidlustajal ei ole võimalik kontrollida.

5.11. Vaidlustajale on ebaproportsionaalselt koormav vaidlusaluse Tingimuse selgitus, mis kohustab pakkujat võtma tellijalt kinnitust selle kohta, et töid on teostatud teatud kilomeetrite ulatuses, mis tähendaks, et tellija peaks hakkama ruutmeetrites esitatud teid mõõtma vms, et sellist kinnitust anda. Vaidlustajal ei ole võimalik sundida tellijaid selliseid mõõtmisi vms tegema.

5.12. Hankija on loonud soodsamad võimalused läbi selgete kvalifitseerimistingimuste seadmise pakkujatele, kellel on korrashoiutööde lepingute mahud määratud kilomeetrites ning ka ehitustööde referentse omavatele pakkujatele, kellele on referentslepingute mahud määratud ruutmeetrites, sh mahud on määratud numbriliselt. Samas piirab Hankija Vaidlustaja osalemist, jättes ruutmeetrites korrashoiutööde lepingute mahud numbriliselt määramata.

VAKO otsuses on märgitud, et olukorras, kus puudub vaidlus, et varasemalt täidetud korrashoiutööde lepingute mahud võivadki olla nii ruutmeetrites kui ka kilomeetrites, ei ole RHS § 3 p-is 1 sätestatud läbipaistvuse ja kontrollitavuse põhimõttega kooskõlas pakkuja kohustamine esitama andmeid, mille puhul on juba ette teada, et need Tingimusele iseenesest ei vasta ja Tingimusele vastavuse kontrollimiseks peab Hankija asuma rakendama meetodeid, mis ei nähtu RHAD-ist.

5.13. 23.12.2025 esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

5.13.1. Vaidlustaja esitas vaidlustuse seetõttu, et Hankija ei täitnud VAKO otsust ja vaidlusalune Tingimus on vaatamata Hankija tehtud muudatusele endiselt vastuolus RHS-iga. Pärast
4 (14)

muudatuse tegemist on Tingimus endiselt ebaselge.

5.13.2. Hankija on tõlgendanud VAKO otsust arusaamatul viisil. Vaidlustaja nõustub VAKO otsuses märgituga, et vaidlustuskomisjon ei saa Hankijale ette kirjutada Tingimuse muudatuse sõnastust, vaid selle peab Hankija ise koostama. Vaidlustaja on arvamusel, et Tingimuse õiguspärasuse tagamiseks tuleks Hankijal määrata Tingimuses selge ja kõigile arusaadav numbriline maht ruutmeetrites.

5.13.3. Hankija nõustub oma korrashoiutööde (hooldetööde) referentslepingute esitamisega, mille mahud on ruutmeetrites, kuid ei ole nõus lisama numbrilist mahtu ruutmeetrites. Vaidlustaja leiab, et kui Hankija on võimeline määratlema ehitustööde mahud numbriliselt ruutmeetrites, siis peaks see võimalik olema ka korrashoiutööde mahtude puhul.

5.13.4. Pakkujate kogemus ja pädevus ei sõltu sellest, millises mõõtühikus nad töökogemust omavad.

5.13.5. Hankija leiab, et tal ei ole kohustust kehtestada kõikidele potentsiaalsetele pakkujatele meelepäraseid hanketingimusi. Vaidlustaja ei kauple endale soodsamaid kvalifitseerimistingimusi vaid taotleb vaidlustusega õiguspäraseid RHS-ile vastavaid tingimusi, mis oleksid arusaadavad, selged ja kontrollitavad.

5.13.6. Hankija põhjendus, et sama kvalifitseerimistingimust (mahu määramine ainult kilomeetrites) on Hankija kasutanud kõikides varasemates enda poolt korraldatud riigihangetes, ei ole tõsiseltvõetav Teenuste tingimused ja teenuste osutajad on ajas muutuvad, seega peaksid hankijad hanketingimusi aeg-ajalt korrigeerima ning kaasajastama.

5.13.7. Hankija on viidanud, et mahtu on võimalik tuvastada avaliku registri kaudu. Vaidlustaja väidab, et sellest registrist ei ole võimalik saada kõiki vajalikke teede mahtusid (kõiki teelõike ei ole võimalik sealt mõõta, mis peaks hooldustööde hulka arvestama). Hooldustööde mahu ruutmeetrites määramata jätmise korral, ei ole see üheselt kontrollitav ja erinevad mõõtjad võivad jõuda erinevate mõõtmise tulemusteni.

5.13.8. Vaidlustaja ei nõustu Hankija selgitusega, et teabenõude korras tellijalt päringu tegemine hooldustööde mahu kilomeetrites esitamiseks oleks Vaidlustajale või tellijale vähem koormav kui lihtsalt kinnituskirja küsimine. Vastupidi - tellija jaoks tähendaks see veelgi suuremat koormust, sest teabenõudele peaks vastama 5 tööpäeva jooksul. Lisaks võib teabevaldaja teabenõude täitmisest ka keelduda.

5.13.9. RHS § 3 p-is 1 sätestatud läbipaistvuse põhimõtte nõuab, et kõik hankemenetluse tingimused oleksid sõnastatud selgelt, täpselt ja ühemõtteliselt, võimaldamaks kõigil piisavalt informeeritud ja mõistlikult tähelepanelikel pakkujatel mõista nende täpset ulatust ja nendest ühtemoodi aru saada (vt Euroopa Kohtu otsus asjas C-387/14: Esaprojekt, p 36). Seega on lubamatu kehtestada kvalifitseerimise tingimusi või anda selgitusi nende tingimuste kohta, mis on arusaamatud ja mille alusel ei ole pakkujal võimalik aru saada kvalifitseerimise tingimusest ega tõendada nende alusel oma kvalifikatsiooni ega ole ka hankijal endal võimalik kvalifikatsiooni kontrollida läbipaistvalt ja arusaadavalt.

6. Hankija, **Transpordiamet**, vaidleb vaidlustustele vastu ja palub jätta vaidlustused läbi vaatamata. Kui vaidlustuskomisjon peab võimalikuks vaidlustusasi sisuliselt läbi vaadata, siis rahuldamata.

6.1. RHS § 192 lg 3 p-i 3 kohaselt jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata, kui samas asjas on juba tehtud otsus vaidlustuskomisjonis või kohtus. VAKO otsuses hinnati täpselt 5 (14)

samu seisukohti nagu käesolevas vaidlustuses.

6.2. Vaidlustuskomisjon rõhutas VAKO otsuses, et saab tuvastada kvalifitseerimistingimuse õigusvastasuse, kuid ei saa kohustada Hankijat kõrvaldama õigusvastasust konkreetsel, Vaidlustaja soovitud viisil. Hankija muutis 04.12.2025 Tingimust vastavalt VAKO otsusele.

6.3. VAKO otsuse peamine seisukoht oli, et RHAD-is puudub selgus, kuidas Hankija Tingimusele vastavust kontrollib. Vaidlustuskomisjoni hinnangul välistas Tingimuse sõnastus iseenesest andmete esitamise pakkuja soovitud viisil ehk lepingu esitamise, milles korrashoiutööde teostamise maht on väljendatud ruutmeetrites. Hankija lisas Tingimusele täpsustava selgituse: *Kui pakkuja ei esita tööendeid hooldatud piirkonna teede kogupikkuse kohta kilomeetrites, esitab pakkuja nimekirja hooldepiirkonna alla kuuluvatest teelõikudest ning hankija kontrollib lepingu vastavust kvalifitseerimistingimustele avaliku teeregistri andmete põhjal.* VAKO otsusega on kooskõlas, et Hankija ei loonud täiesti uut kvalifitseerimistingimust, vaid täpsustas üksnes Tingimusele vastavuse kontrolli selles osas, mis oli Vaidlustaja arvates ebaselge või mittekontrollitav. Praeguses vaidluses on Vaidlustaja esitanud nõude täpselt samade asjaolude uuesti hindamiseks.

6.4. Vaidlustuses esitatud väide - *Seega oli kvalifitseerimistingimuse muudatuse sisuks vaid kilomeetrites määratud mahu vähendamine, mitte VAKO otsuse täitmine* - on väär. Tingimuses sätestatud mahu vähendamine oli Hankija enda otsus ning ei ole seotud ei esimese ega ka käesoleva vaidlustusega. Niisamuti on asjakohatu kogu vaidlustus osas, milles lähtutakse eeltoodud väärast väitest. Vaidlustaja pole uut vaidlustust esitades võtnud arvesse, et Hankija on lisanud Tingimuse täpsustuse, mille kohaselt tal on võimalik esitada ruutmeetripõhise mahuarvestusega leping.

6.5. Pärast täiendatud Tingimuse avalikustamist esitas Vaidlustaja RHR-i teabevahetuse kaudu küsimuse, milles paluti: *esitage korrashoiutööde (hooldetööd) referentslepingute eeldatav maht ka ruutmeetrites* [---]. Sisult samasugused küsimused esitas Vaidlustaja ka esimesele vaidlustusele eelnevalt. Hankija on Tingimuse täpsustamisega kõrvaldanud esinenud ebaselguse ning selgitas seda ka oma vastuses Vaidlustajale.

6.6. Pärast Hankija vastuse saamist esitas Vaidlustaja vaidlustused, mille põhjendused on täpselt samad, mis esimeses vaidlustuses. VAKO otsusega on see küsimus juba lahendanud ning vaidlustuskomisjon ei kohustanud Hankijat Tingimust sellisel viisil sätestama. Vaidlustaja ei ole esitanud uusi argumente, nõudeid vms, mille osas ei ole VAKO otsuses juba seisukohta võetud. Uusi seisukohti pole esitatud ka Hankija poolt Tingimuse sisse viidud täpsustuse osas. Vaidlust ei ole endiselt ka selles, mida märkis vaidlustuskomisjon ka VAKO otsuses, et Tingimus iseenesest ei ole seotud meelevaldselt ning on sobiv ja proportsionaalne hankelepingu esemega võrreldes.

6.7. Arvestades eeltoodut on samas asjas jõustunud VAKO otsus ja Vaidlustajal puudub alus uuesti vaidlustada VAKO otsusega tuvastatud asjaolusid, mistõttu esineb alus vaidlustuse läbivaatamata jätmiseks RHS § 192 lg 3 p-i 3 alusel.

6.8. Kui vaidlustuskomisjon asub seisukohale, et tegemist ei ole sama asja uuesti lahendamisega, puudub alus vaidlustuse rahuldamiseks. Hankija on seotud VAKO otsuse resolutsiooniga ning on Tingimuse täpsustamisega kõrvaldanud RHAD-is varasemalt esinenud ebaselguse.

6.9. Senise kogemuse pinnalt on Hankijal veendumus, et Riigihangetes sätestatud Tingimus on Hankija eesmärkide täitmiseks ehk korrashoiulepingu täitja leidmiseks sobivad, asjakohased ning proportsionaalsed. Hankija on sätestanud korrashoiutööde referentslepingute mahu

nõuded ainult pikkusühikuna, sest see on võrreldav ja kontrollitav ning Hankija enda praktikas, sh tulevases hankelepingus kasutatav mõõtühik.

6.10. Küsimus sellest, et Vaidlustaja soovib Tingimuse muutmist temale sobival viisil, on VAKO otsusega lahendatud. VAKO otsusega ei kohustatud Hankijat sätestama Tingimuses korrashoiutööde teostamise mahtu pindalaühikutes ning Hankijal puudub selleks vajadus. Hankija ei ole kunagi väitnud, et ei aktsepteeri referentslepinguid, milles on tööde teostamise mahud ruutmeetrites. Vastupidi, Hankija on nentinud VAKO otsuse põhjal, et Tingimuse esialgne sõnastus võis olla mitmeti mõistetav ning lähtuvalt sellest täpsustas Tingimust selliselt, et Vaidlustajal oleks kindlus, et tal on võimalik esitada ka leping, milles mahuarvestus on erinev hanke tulemusel sõlmitavast hankelepingust.

6.11. VAKO otsuse p-is 6.5 on selgitatud, et läbipaistvuse ja kontrollitavuse põhimõttega ei ole kooskõlas, kui Hankija asub pakkumuste kontrollimisel rakendama RHAD-is kirjeldamata meetodeid. Hankija hinnangul ei ole asjakohane mõelda välja eraldi valemit, millega teisendada ruutmeetrid kilomeetriteks. Igal teel on kindel pikkus, mida saab väljendada meetermõõdustikus, kuid iga tee laius on erinev ning seega on igal teel erinev pindala ka siis, kui teed on täpselt ühe pikkused. Ei ole mõeldav, et Hankija loob ruutmeetrite teisendamiseks mingi valemi või meetoodika, kuivõrd see looks üksnes ebavajalikke täiendavaid vaidlustuskohti (võimalikke muutujaid; koefitsiendid jt tõlgendusriskiga meetoodika eeldused) ning selline meetod poleks üks-ühele võrreldav ja proportsionaalne Riigihangetes sätestatud Tingimusega. Selliselt ei täidaks Tingimus ka enam sama eesmärgi. Seega, võttes arvesse VAKO otsuse põhjendusi, täpsustas Hankija Tingimust selliselt, et oleks üheselt arusaadav, et pakkumuses on lubatud esitada ka leping, milles hooldatud teede mahtu arvestatakse ruutmeetrites ning selgitas kuidas Hankija Tingimusele vastavust kontrollib juhul, kui pakkumuses esitatud lepingu andmetes (sh tellija kinnituskirjas) puudub info hooldatud teede kilometraaži kohta. Hankija kasutab vajadusel pakkumuste vastavuse kontrollimisel teeregistri andmeid, mis sisaldab kogu teedevõrku, mille andmed on avalikud ning kasutamine on objektiivselt kontrollitav ja ühetaoline.

6.12. Hankijal ei ole kohustust kehtestada kõikidele potentsiaalsetele pakkujatele meelepäraseid hanketingimusi ning võimalikud pakkujad ei saa hankedokumentide vaidlustamisega kaubelda endale sobilikke või soodsamaid kvalifitseerimistingimusi. Selliseid põhimõttelisi muudatusi riigiteede korrashoiu hankimise praktikas ei ole asjakohane arutada kolme hooldepiirkonna vaidlustuse raames Hankija ja ühe ettevõtte vahel, kellel Hankijale teadaolevalt puudub iseseisvalt piisav kogemus Riigihangetes kvalifitseerumiseks.

6.13. Väär on Vaidlustaja väide, et *hankija ei ole muutnud kvalifitseerimistingimust selliselt, et hankes osalemise eelduseks olev tingimus oleks läbipaistev ja arusaadav ka neile pakkujatele, kes omavad referentslepingutes mahtusid ruutmeetrites ehk numbriline maht ruutmeetrites on määramata*. Hankija on esitanud Tingimuse sõnastuses täpsustuse selleks, et ka Vaidlustajale oleks selge, et tal on õigus esitada ka referentsleping, milles mahuarvestus erineb hanke (sh tulevase hankelepingu) mahuarvestusest ning juhul kui tellija kinnitusel puudub hooldepiirkonna teede kogupikkus, tuleb pakkujal esitada lepingu täitmisel hooldatud/hooldatavate teede nimekiri, mille pikkust saab Hankija kontrollida teeregistri andmete põhjal. Hankija eeldab, et Vaidlustajal, kui väidetavalt suure kogemusega teehooldajal, on põhjalik ülevaade oma hooldepiirkonna teedest.

6.14. Hankija andis RHR-i teabevahetuse kaudu Vaidlustajale juhised, kuidas tal on vajadusel võimalik ise kontrollida enda korrashoiupiirkonna teede pikkuseid, kui tal selline teadmine puudub. Hankija ei ole nõudnud andmete esitamist, mida hooldetööde teostajal juba olemas ei ole. On fakt, et igal teel on kindel pikkus, mis on väljendatav meetermõõdustikus. Lisaks on teede andmed avalikus teeregistris kättesaadavad, lihtsasti mõõdetavad ja praktikas

kontrollitavad. Seega juhul, kui Vaidlustaja ei tea enda hooldatava korrashoiupiirkonna kilometraaži ning tööde tellija keeldub talle seda infot andmast, on Vaidlustajal võimalik see kontroll ise läbi viia ning puudub vajadus geomeetria teisendamiseks. Muuhulgas on pakkujal võimalus teostada vastav kontroll juba enne pakkumuse koostamist. Kui selgub, et Vaidlustajal puudub piisav kogemus Riigihankes kvalifitseerumiseks, on tal võimalik jätta pakkumus esitamata või leida võimalus esitada näiteks ühispakkumus mõne ettevõttega, kes on sellise kogemuse omandanud.

6.15. Kvalifitseerimistingimustele vastavuse kontrollimise osas sätestatud nõuded ei ole ebamõistlikult koormavad. RHS näeb ette, et pakkuja tehnilise ja kutsealase pädevuse tingimustele vastavuse kontrollimiseks võib hankija nõuda vastavalt ehitustööde olemusele nimekirja hankija kindlaksmääratud tunnustele vastavate olulisemate ehitustööde lepingutest, mis on täidetud riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul, ja tõendid selle kohta, et tööd tehti nõuetekohaselt. Hankija on kindlaksmääratud tunnusena sätestanud korrashoiutööde teostamise mahu ning on jätnud pakkujatele piisavalt võimalusi lepingu andmete tõendamiseks. Hankija ei ole ette näinud ebakohaseid tõendusmeetodeid, kus pakkumuse esitamiseks peaks pakkuja isiklikult enda korrashoiupiirkonna läbi kõndima või asuma seda mõõdulindiga üle mõõdma vms.

6.16. Kui pakkujal on huvi Riigihangetes osaleda ning kvalifitseerumiseks vajalik tehniline ja kutsealane pädevus, siis on tal võimalik seda lihtsasti ja kontrollitavalt tõendada nii lepingu enda andmete kui ka tellija kinnituskirja abil. Pakkujatel on hankemenetluses kohustus ise tõendada oma vastavust hanketingimustele ning asjakohane ei ole süüdistada Hankijat millegi tegemata jätmises, kui pakkujal endal puudub pädevus või oskus enda poolt teostatud tööde mahtu hinnata. Lisaks on märkimisväärne, et Tingimusele vastavuse kontrolli jaoks on Riigihangetes soovitatud tööde tellija kinnituskirja esitamine juba koos pakkumusega, et hoida kokku hilisemat järelepärimistele kuluvat aega. Vaidlustusmenetluses puudub info selle kohta, et Vaidlustaja oleks esitanud väidetavale tööde tellijale teabenõude. Vaidlustuses ei ole selgitatud, millised takistused on Vaidlustajal teeregistri kasutamisel.

6.17. 31.12.2025 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.17.1. Tingimuse sõnastamisel on Hankija lähtunud Riigihangete esemest. Objektiivne põhjus mitte määrata hooldetööde mahtu Vaidlustaja soovitud viisil on see, et Riigihangete esemeks on hooldetööde teostamine avalikult kasutatavatel teedel, mille mahtu lepingutes arvestatakse vaid kilomeetrites. Olenemata muudest tunnustest on kõikidel teedel kindel kilometraaž, seega puudub ka vajadus määrata hooldetööde mahtu ruutmeetrites, sest see ei oleks Riigihangete esemega ega Tingimusega võrreldes sobiv ega proportsionaalne.

6.17.2. Asjakohatud on Vaidlustaja viited, et kuna ehitustööde referentslepingute puhul on lubatud esitada ruutmeetripõhise mahuarvestusega referentslepinguid, peaks Hankija ka hooldetööde referentsidele sarnase mahu välja mõtlema. Erinevate tööliikide puhul ongi kasutusel erinevad tööde mahtu iseloomustavad ühikud. Hankija on Tingimuses numbrilised mahud määranud selliselt, et need oleksid Riigihanke esemega ja hangitava lepingu täitmise mahtudega üheselt võrreldavad. See tähendab, et hooldetööd on nii lepingus kui ka Tingimuses kilomeetripõhise arvestusega ning ehitustööd on nii lepingus kui ka Tingimustes ruutmeetripõhise arvestusega.

6.17.3. 04.12.2025 täpsustas Hankija VAKO otsusest tulenevalt Tingimust. Vaidlustaja küsimus, kas tal on võimalik esitada lepinguid, milles hooldetööde mahuarvestus on ruutmeetripõhine, on lahendatud. Vaidlustaja väide, et Tingimus on tema jaoks endiselt ebaselge, on paljasõnaline.

6.17.4. Sisutühjad on Vaidlustaja väited, et ruutmeetrites väljendatud maht oleks kõigile üheselt arusaadav ja selge või et Hankija varjab sellist numbrilist mahtu. Vaidlustaja soovitud ruutmeetripõhise mahu esitamiseks peaks Hankija välja mõtlema meetodi, kuidas kilomeetreid ruutmeetriteks teisendada selliselt, et saadav tulemus oleks proportsionaalne ja võrreldav hankeesemega. Hankijal ei ole sellist selget ning kõigile arusaadavat meetodit või valemit. Hankija hinnangul ei ole see ka vajalik, sest üheselt arusaadav, selge ja kontrollitav kilometraaž on olemas ka nendel teedel, mille hooldetööde arvestust peetakse ruutmeetripõhiselt.

6.17.5. Pakkujate kogemus ja pädevus ei sõltu sellest, millises mõõtühikus nad töökogemust omavad ning Riigihangetes kehtestatud tingimused peavad olema sätestatud lähtuvalt hanke esemest. Seetõttu on Hankija sätestanud kõikidele hooldetööde referentslepinguid omavatele ettevõtetele ühetaolise ja selge kvalifitseerimistingimuse, mille puhul ei ole oluline, milliseid mahuühikuid on varasemalt täidetud lepingus kasutatud vaid nende lepingute sisu. See tähendab, et pakkuja peab varasemalt olema täitnud lepingu, milles on teostatud korrashoiutöid avalikult kasutatavatel teedel, mille maht ehk kilometraaž on vähemalt pool hankeesemega võrreldava hooldepiirkonna mahust. Seejuures ei ole oluline, milline oli hooldepiirkonna pindala, sest Riigihanke esemeks on hooldetööde teostamine kilomeetripõhiselt.

6.17.6. Vaidlustaja väited, et tal puudub teadmine tema poolt hooldatava korrashoiupiirkonna kilometraaži kohta, ning et selliseid andmeid ei ole võimalik saada ka tellijalt, kinnitavad kas tema ebakompetentsust või on valed.

6.17.7. Tallinna Linnavolikogu 06.03.2025 otsusega nr 14 on kinnitatud uuendatud Tallinna kohalike teede nimekiri. Otsuse eelnõu kohaselt on täiendatud kohalike teede nimekiri vaja kinnitada selleks, et anda teeregistrile Tallinna kohalike teede kohta aktuaalsed andmed. Otsuse lisana on kinnitatud ka Exceli fail, milles on loetletud kõik Tallinna linnale kuuluvad avalikult kasutatavad teed, koos viitega tee numbrile riiklikus teeregistris ning tulbas C on esitatud vastava tee pikkus meetrites. Seega selleks, et Vaidlustaja saaks teada tema poolt hooldatavate avalikult kasutatavate teede kilometraaži ning kui tellija keeldub talle neid andmeid esitama, on tal võimalik nimetatud Exceli tabelis filtreerida välja kõik tema hooldepiirkonda kuuluvad teed. Hankija ei ole teadlik, kas või mis põhjustel on Vaidlustaja referentslepingu tellija keeldunud talle vastavat infot esitamas, kuid on üheselt selge, et selline teave eksisteerib, on avalikult kättesaadav ning on vajadusel kontrollitav riikliku teeregistri andmete põhjal. Seega on asjakohatud Vaidlustaja väited, et nii temal kui tööde tellijal puudub teave tema poolt hooldatavate teede kilometraaži kohta.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

Hankija taotlus jätta vaidlustused läbi vaatamata

7. Hankija on seisukohal, et vaidlustused tuleb jätta läbi vaatamata RHS § 192 lg 3 p-i 3 alusel, kuna samas asjas on juba tehtud otsus vaidlustuskomisjonis või kohtus. Seda järgmistel põhjustel.

7.1. Vaidlustused on esitatud Tingimusele koos taotlusega kohustada Hankijat viima RHAD-id riigihangetes „Lääne hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299671), „Ida-Viru hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299463) ja „Hiiu hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299851) vastavusse õigusaktidega. Esimeses vaidlustuses esitatud taotlused olid täpselt samad ning VAKO otsuses hinnati samu seisukohti nagu käesolevas vaidlustuses.

7.2. Vaidlustuskomisjon tuvastas VAKO otsuses, et RHS § 3 p-is 1 sätestatud läbipaistvuse ja 9 (14)

kontrollitavuse põhimõttega ei ole kooskõlas kohustada pakkujat esitama andmeid, mille puhul on juba ette teada, et need kvalifitseerimistingimustele ei vasta ning mille kvalifitseerimistingimusele vastavuse kontrollimiseks peab Hankija rakendama meetodeid, mis ei nähtu RHAD-dest. Vaidlustuskomisjon rõhutas samas, et ei saa kohustada Hankijat kõrvaldama õigusvastasust konkreetsel, Vaidlustaja poolt soovitud viisil. Hankija muutis 04.12.2025 Tingimust vastavalt VAKO otsusele.

7.3. VAKO otsuse peamine seisukoht oli, et RHAD-ides puudus selgus, kuidas Hankija Tingimustele vastavust kontrollib ning seetõttu välistas Tingimuse sõnastus andmete esitamise Vaidlustaja soovitud viisil ehk lepingu esitamise, milles korrashoiutööde teostamise maht on väljendatud ruutmeetrites. Hankija täpsustas VAKO otsusest lähtudes Tingimust selliselt, et oleks üheselt arusaadav, kuidas Hankija Tingimusele vastavust kontrollib, kui pakkumuses esitatud lepingu andmetes (sh tellija kinnituskirjas) puudub info hooldatud teede kilometraaži kohta. Hankija lisas Tingimusele täpsustava selgituse - *Kui pakkuja ei esita tõendeid hooldatud piirkonna teede kogupikkuse kohta kilomeetrites, esitab pakkuja nimekirja hooldepiirkonna alla kuuluvatest teelõikudest ning hankija kontrollib lepingu vastavust kvalifitseerimistingimustele avaliku teeregistri andmete põhjal*. VAKO otsusega on kooskõlas, et Hankija ei kehtestanud täiesti uut kvalifitseerimistingimust, vaid täpsustas üksnes Tingimusele vastavuse kontrolli selles osas, mis oli Vaidlustaja arvates ebaselge või mittekontrollitav.

7.4. Käesolevas vaidlustuses on Vaidlustaja esitanud nõude täpselt samade asjaolude uuesti hindamiseks, mis olid esitatud esimeses vaidlustuses ehk mõlema vaidlustuse ese on sama. Seejuures on väär vaidlustuses esitatud väide, et Tingimuse muudatuse sisuks oli vaid kilomeetrites määratud mahu vähendamine, mitte VAKO otsuse täitmine. Tingimuses sätestatud mahtude vähendamine oli Hankija enda otsus ning ei ole seotud ei esimese ega ka käesoleva vaidlustusega. Vaidlustaja pole uusi vaidlustusi esitades võtnud arvesse, et Hankija on lisanud RHAD-idesse täpsustuse, mille kohaselt pakkujal on võimalik esitada ruutmeetripõhise mahuarvestusega leping ehk vaidlustuse ese on jäänud samaks.

8. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kuivõrd vaidlustuste põhiväiteks on nimelt see, et muutes 04.12.2025 Tingimust, ei ole Hankija järginud VAKO otsust, ei saa vaidlustuskomisjon asuda seisukohale, et vaidlustused tuleb jätta läbi vaatamata põhjusel, et asjas on juba tehtud otsus vaidlustuskomisjonis. Vaidlustuskomisjonil tuleb kontrollida, kas Vaidlustaja väide vastab tõele või mitte ning seda on võimalik teha üksnes vaidlustusi sisuliselt läbi vaadates. Eeltoodust tulenevalt jätab vaidlustuskomisjon rahuldamata Hankija taotluse jätta vaidlustused RHS § 192 lg 3 p-i 3 alusel läbi vaatamata.

Tingimuse muutmise vastavus VAKO otsusele

9. Vaidlust ei saa olla selles, et kõigi kolme Riigihanke puhul on vaidlusalune kvalifitseerimise tingimus kehtestatud hankepassis täiendavate selgitustega *C: Tehniline ja kutsealane suutlikkus Ehitustööde hankelepingute puhul: täpsustatud liiki ehitus tööde teostamine* (Tingimus) ühesuguses sõnastuses, va ehitustööde lepingute referentslepingute minimaalne maht ruutmeetrites ja hooldetööde lepingute minimaalne maht kilomeetrites (vt ka käesoleva otsuse p 5.4).

Tingimus kehtivas redaktsioonis (pärast muutmist Hankija poolt 04.12.2025) on sõnastatud järgmiselt⁶:

Ainult ehitustööde riigihankelepingute puhul: Ettevõtja on arvestusperioodi jooksul teostanud järgmised täpsustatud liiki ehitustööd. Avaliku sektori hankijad võivad nõuda kuni viie aasta

---

⁶ Konkreetselt on tsiteeritud riigihankes „Ida-Viru hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299463) kehtestatud Tingimust.

kogemuse tõendamist ja võtta arvesse rohkem kui viie aasta vanuseid kogemusi.

Viide seadusele:

RHS § 101 lg 1 p 1 „nimekiri hankija kindlaks määratud tunnustele vastavate olulisemate ehitustööde lepingutest, mis on täidetud riigihanke algamisele eelneval 60 kuu jooksul ja tõendid selle kohta, et tööd tehti nõuetekohaselt“

RHS § 101 lg 2 „hankija võib piisava konkurentsi tagamiseks arvesse võtta andmeid rohkem kui 60 kuu eest täidetud ehitustööde lepingute kohta“

Tingimuse selgitus:

Pakkuja esitab hankepassis nimekirja hankija poolt kindlaksmääratud tunnustele vastavate avalikult kasutatava tee ehitustööde või korrashoiutööde lepingutest, mis on täidetud riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul. Pakkuja esitab hankija nõudmisel tellija(te) kinnituse, milles tööde tellija(d) kinnitavad, et selle lepingu raames ehitati avalikult kasutatavat teed, koos andmetega ehitatud tee mahu kohta ruutmeetrites, lepingu täitmise tähtaja kohta ning et nimetatud leping täideti nõuetekohaselt või tellija kinnitab, et selle lepingu raames teostati korrashoiutöid (hooldetöid) avalikult kasutatavatel teedel vähemalt 12 järjestikuse kuu jooksul teedel pikkusega vähemalt 430 km (sealhulgas talihoolet seisunditasemel vähemalt 3), koos andmetega lepingu täitmise tähtaja kohta ning et nimetatud leping täideti nõuetekohaselt. Kui pakkuja ei esita tõendeid hooldatud piirkonna teede kogupikkuse kohta kilomeetrites, esitab pakkuja nimekirja hooldepiirkonna alla kuuluvatest teelõikudest ning hankija kontrollib lepingu vastavust kvalifitseerimistingimustele avaliku teeregistri andmete põhjal. Hankija soovib hankemenetluse kiirema läbiviimise huvides esitada nimetatud dokumendid juba koos pakkumusega.

Kui pakkuja soovib tõendada oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele teise ettevõtja vahendite alusel, esitab pakkuja hankepassis andmed tuginetava isiku kohta. Kui pakkuja soovib tõendada oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele teise ettevõtja vahendite alusel, peab pakkuja esitama hankepassi ka selle isiku kohta, kelle vahenditele ta tugineb. Pakkuja esitab hankija nõudmisel HD I Vormi 2b kohase teise ettevõtja nõusoleku, milles teine ettevõtja: a) kinnitab, et on nõus, et pakkuja tõendab oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavust kvalifitseerimise tingimustele tema näitajate alusel, nimetades ära teise isiku tehnilise ja kutsealase pädevuse kirjelduse, millele pakkuja tugineb, b) kinnitab, et osaleb hankelepingu vahetul täitmisel vähemalt osas, milles pakkuja tugines tema näitajatele oma tehnilise ja kutsealase pädevuse vastavuse tõendamisel kvalifitseerimise tingimustele. Hankija soovib hankemenetluse kiirema läbiviimise huvides esitada nimetatud dokument juba koos pakkumusega.

Tingimuse kirjeldus:

Minimaalne teostatud tööde arv: 1

Kirjeldus: Pakkujal peab riigihanke väljakuulutamisele eelneva 60 kuu jooksul olema nõuetekohaselt täidetud vähemalt üks järgmistest alternatiivsetest kogemusnõuetest:

- pakkujal on üks kuni kaks avalikult kasutatava tee ehitustööde lepingut, mille raames on kokku summeeritult ehitatud avalikult kasutatavat teed vähemalt 100 000 m² ulatuses; või
- pakkujal on üks korrashoiutööde (hooldetööde) leping, mille raames on avalikult kasutatavatel teedel teostatud korrashoiutöid katkematult vähemalt 12 järjestikuse kuu jooksul teelõikudel kogupikkusega kokku vähemalt 430 km, sealhulgas on osutatud talihoole teenuseid seisunditasemel vähemalt 3.

[---]

Puudub vaidlus, et 04.12.2025 on Hankija Tingimust muutnud üksnes allajoonitud osades. Seejuures on vaidlusesse puutuv üksnes lause - Kui pakkuja ei esita tõendeid hooldatud piirkonna teede kogupikkuse kohta kilomeetrites, esitab pakkuja nimekirja hooldepiirkonna alla kuuluvatest teelõikudest ning hankija kontrollib lepingu vastavust kvalifitseerimistingimustele avaliku teeregistri andmete põhjal.

10. VAKO otsuses⁷ on vaidlustuskomisjon jõudnud Tingimusega seoses kokkuvõtlikult järgmistele seisukohtadele:

1) Tingimus⁸ on sõnastatud selliselt, et Tingimusele vastavust tuleb pakkujatel tõendada üksnes kilomeetrite põhiste andmetega ja mis tahes muul arvestusel, mis pole pikkusühik, põhinevate lepingute esitamisel ei ole tõendatud kvalifikatsioon vastavalt RHAD-is nõutule ning pakkuja satub selliste andmete esitamisega Hankija meelevalda nii selles, kas Hankija ikka võimaldab puudust kõrvaldada/asub ise puudust ületama, kui ka selles, kas Hankija teeb seda õigesti;

2) isegi kui Hankija väitel on tal sellise puuduse ületamiseks meetod olemas, ei ole RHS § 3 p-is 1 sätestatud läbipaistvuse põhimõttega kooskõlas jätta puudused RHAD-is kõrvaldamata või lükata probleemidega tegelemist edasi tulevikku, kui puudustega dokument on juba Riigihankes esitatud, kui nende kõrvaldamine on menetluslikult veel võimalik, millise olukorraga on praegusel juhul tegemist - RHAD-i muutmine ja Tingimuse muutmine/täiendamine/täpsustamine on võimalik enne pakkumuste esitamist tähtpäeva saabumist;

3) olukorras, kus puudub vaidlus sellest, et varasemalt täidetud korrashoiutööde lepingute mahud võivadki olla nii ruutmeetrites kui ka kilomeetrites, ei ole RHS § 3 p-is 1 sätestatud läbipaistvuse ja kontrollitavuse põhimõttega kooskõlas pakkuja kohustamine esitada andmeid, mille puhul on juba ette teada, et need Tingimusele iseenesest ei vasta ja Tingimusele vastavuse kontrollimiseks peab Hankija asuma rakendama meetodeid, mis ei nähtu RHAD-ist;

4) vaidlustuskomisjon saab tuvastada Tingimuse õigusvastasuse, kuid ei kohusta Hankijat õigusvastasust kõrvaldama konkreetsel, Vaidlustaja poolt soovitud viisil.

11. Eeltoodust nähtub, et VAKO otsuse kohaselt pidi Hankija Tingimuse õigusaktidega ettenähtud nõuetega (RHS § 3 p-is 1 sätestatud läbipaistvuse ja kontrollitavuse põhimõtetega) vastavusse viimiseks nägema RHAD-is ette läbipaistva ja üheselt mõistetava kontrollimehhanismi/meetodi olukorraks, kus varasemalt täidetud teede korrashoiutööde lepingute mahud võivadki olla ka lisaks RHAD-is märgitud kilomeetritele ka ruutmeetrites. Eraldi on VAKO otsuses märgitud, et vaidlustuskomisjon *ei kohusta Hankijat õigusvastasust kõrvaldama konkreetsel, Vaidlustaja poolt soovitud viisil.*

12. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et lisades Tingimuse ossa „Tingimuse selgitus“ lause - *Kui pakkuja ei esita tõendeid hooldatud piirkonna teede kogupikkuse kohta kilomeetrites, esitab pakkuja nimekirja hooldepiirkonna alla kuuluvatest teelõikudest ning hankija kontrollib lepingu vastavust kvalifitseerimistingimustele avaliku teeregistri andmete põhjal* – on Hankija muutnud Tingimust viisil, mis vastab VAKO otsusele:

1) Hankija on näinud ette alternatiivse viisi, kuidas pakkujad saavad tõendada enda vastavust Tingimusele, kui nad ei esita tõendeid hooldatud piirkonna teede kogupikkuse kohta kilomeetrites - pakkuja esitab nimekirja hooldepiirkonna alla kuuluvatest teelõikudest;

2) Hankija on toonud välja meetodi, kuidas ta kontrollib sellisel juhul pakkuja vastavust Tingimusele - lähtudes pakkuja esitatud nimekirjast hooldepiirkonna alla kuuluvatest teelõikudest, avaliku teeregistri andmete põhjal.

Vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija on kõrvaldanud Tingimuses need ebaselgused, mida vaidlustuskomisjon on Hankijale VAKO otsuses ette heitnud ning rõhutab veelkord, et VAKO otsus ei kohustanud Hankijat õigusvastasust kõrvaldama konkreetsel, Vaidlustaja poolt soovitud ja Vaidlustajale kõige enam meeldival viisil, s.o määraes korrashoiutööde (hooldetööde) numbrilise mahu ka ruutmeetrites. Kuna sellist nõuet VAKO otsusest ei tulene, ei ole põhjendatud ka Vaidlustaja väide, et kuna Hankija ei ole määranud korrashoiutööde (hooldetööde) numbrilise mahu ruutmeetrites, ei ole Hankija täitnud VAKO otsust.

---

⁷ VAKO otsuse p-id 6.4 ja 6.5.

⁸ S.o Tingimus enne 04.12.2025 kehtinud redaktsioonis.

13. Vaidlustuskomisjonile on mõnevõrra arusaamatu vaidlustuses esitatud väide, et 04.12.2025 kvalifitseerimistingimuse muudatuse sisuks on olnud vaid kilomeetrites määratud mahu vähendamine, mitte VAKO otsuse täitmine. Samas möönab Vaidlustaja siiski vaidlustuses hiljem, et Hankija muutis ka kvalifitseerimistingimuse selgitust, lisades sellesse juba eespool käsitletud lause (vt nt käesoleva otsuse p 12).

Vaidlustuskomisjoni arvates on need Vaidlustaja väited vastuolulised, kuid võivad olla tingitud sellest, et Vaidlustaja ei käsitle hankepassis täiendavate selgitustega *C: Tehniline ja kutsealane suutlikkus Ehitustööde hankelepingute puhul: täpsustatud liiki ehitus tööde teostamine* (Tingimus; vt käesoleva otsuse p 9) kehtestatud Tingimust ühe ja tervikliku kvalifitseerimistingimuseks, vaid eristab Tingimuse osi „Tingimuse selgitus“ ja „Tingimuse kirjeldus“, pidades kvalifitseerimistingimuseks mingil põhjusel üksnes Tingimuse osa „Tingimuse kirjeldus“. Vaidlustuskomisjon selle käsitlemisega ei nõustu, kuid leiab, et mingit sisulist tähendust selline tõlgendus ja eristamine ka ei oma. Puudub vaidlus, et kilomeetrites määratud mahu vähendamist⁹ pole VAKO otsuses nõutud, mistõttu see ei olegi mõeldud VAKO otsuse täitmiseks ja tegemist on Hankija enda initsiatiivil tehtud muudatusega. Nagu eespool märgitud, on Hankija täitnud VAKO otsuse, tehes muudatuse Tingimuse osas „Tingimuse selgitus“.

14. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et 04.12.2025 Tingimuse täiendusest peaks mõistlikule pakkujale olema selge, et Tingimusele vastavuse tõendamiseks võib esitada ka lepinguid, milles mahuarvestus erineb Riigihanke tulemusel sõlmitava hankelepingu mahuarvestusest (kilomeetrites) ning juhul, kui tellija kinnitusel puudub hooldepiirkonna teede kogupikkus, tuleb pakkujal esitada lepingu täitmisel hooldatud või hooldatavate teede nimekiri, mille pikkust kilomeetrites saab Hankija kontrollida avaliku teeregistri andmete põhjal. Vaidlustaja ei väida, et tal puuduks Tingimuse täitmiseks ka selline teede nimekiri.

15. Vaidlustuskomisjonile ei ole teada, milliste teede hoolduslepingutele tuginedes Vaidlustaja oma Tingimusele vastavust tõendada tahab, kuid on ilmne, et referentslepingu alusel hooldatud või hooldatavad teed peavad talle teada olema, ning isegi, kui hooldatavate teede pikkus ei ole Vaidlustajale mingil põhjusel teada, on see kergesti leitav teeregistri kaudu <https://teeregister.ee/reet/map>. Seega on ebatõenäoline, et valdkonnas tegutseva ettevõtjana ei suudaks Vaidlustaja tuvastada, kas tema poolt hooldatud või hooldatavate teede pikkus vastab Tingimuses nõutud mahule ja üksnes Vaidlustaja väidetav suutmatus teeregistrit kasutada ei muuda Tingimust iseenesest õigusvastaseks.

16. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija poolt Tingimuses tehtud muudatused on kooskõlas jõustunud VAKO otsusega (Tingimusele vastavuse kontrollimiseks saab Hankija asuda rakendama meetodeid, mis nähtuvad RHAD-ist), mistõttu vaidlustused, milles taotletakse Hankija kohustamist viia Tingimus vastavusse õigusaktidega ettenähtud nõuetega, tuleb jätta rahuldamata.

Hankijal ei ole kohustust kehtestada kõikidele potentsiaalsetele pakkujatele meelepäraseid hanketingimusi ning võimalikud pakkujad ei saa riigihanke alusdokumentide vaidlustamisega nõuda endale sobilikke või soodsamaid kvalifitseerimistingimusi.

17. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustused jäävad RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

---

⁹ Vaidlustuskomisjon märgib, et riigihanke „Lääne hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299671) ja riigihanke „Hiiu hooldepiirkonna riigiteede korrashoid aastatel 2026-2031“ (viitenumber 299851) Tingimuses on Hankija vähendanud ka ruutmeetrites kehtestatud mahtusid (vt joonealune märkus 1 käesoleva otsuse p-i 5.3 juurde).

17.1. Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

17.2. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik